

Patkica osvaja skupštinu

Za nas
izborni
poraz ne
postoji

Zašto idemo na izbore

Piše:
Marko
Aksentijević

Beograd se mora razvijati u skladu sa potrebama ljudi koji u njemu žive - to je bio stav s kojim smo se pre skoro četiri godine okupili u Inicijativi Ne da(vi)mo Beograd, suprotstavljajući se projektu Beograd na vodi. Ovaj megalomanski projekat samo je najadekvatnija slika svega pogrešnog u načinu na koji se razvijaju naši gradovi i društvo. Izbegavajući svaku javnu debatu, ignorišući sva mišljenja i društvenu realnost, i zaobilazeći sve norme, nepovratno smo dali stotinu hektara najvrednijeg zemljišta i preko milijardu evra javnih sredstava. I to ni manje ni više nego u izgradnju kvadrata od čije prodaje će neko drugi profitirati i u kojim će se zapošljavati ljudi na minimalcu da prodaju uvezenu robu. To niti odgovara na potrebe Beograda i Srbije, niti je proizvod demokratskih procesa. A udaljenost od demokratije i odgovornosti ove vlasti i samog projekta verovatno najbolje oslikava to što ni posle 20 meseci niko nije odgovarao za državno organizovano rušenje u Hercegovačkoj. Jurišnike progresu ne zanima ništa što im stoji na putu: ni objekti, ni institucije, ni ljudi. Desetine hiljada ljudi koji zahtevaju odgovornost na ulicama, hiljade primedbi na prostorne planove, stotine prijava raznim inspekcijama i krivične prijave za korupciju - sve to je irelevantno za političku mašinu koja melje za privatni profit moćnika.

To se mora promeniti, Beograd se mora razvijati u skladu sa potrebama ljudi koji u njemu žive - to je stav sa kojim Inicijativa Ne

da(vi)mo Beograd ide na predstojeće beogradske izbore. Ne treba da čudi to što već dugo vremena postojeći politički akteri i procesi ostaju indiferentni spram ovih potreba. Politički sistem je ustrojen tako da građani ne mogu da utiču na odluke svojih predstavnika: peticije formalno nisu ni prepoznate, građanske inicijative i referendum su gotovo neizvodivi, zborovi građana tek savetodavni. A sami politički predstavnici, ti svojevrsni pobednici tranzicije, odvojeni su od problema koje treba da rešavaju, ako već nisu i njihov izvor. Da oni koji donose odluke o prioritetima grada iz prve ruke poznaju probleme prigradskog prevoza, nepristupačnosti pristojnog stanovanja, neisplaćenih zarada, nemogućnosti kretanja sa kolicima i milion drugih svakodnevnih muka samih građana, i njihove odluke bi bile drugačije. Ipak, muke sa našom demokratijom idu i dalje pa oni koji su formalno donosioci odluka dižu ruke tek na zvuceta.

Grad čiji je razvoj toliko udaljen od ljudi koji u njemu žive ne može biti dobro mesto za život. Ali ono što je važno da shvatimo, neće biti bolje ni ako neki drugi, makar bio i bolji čovek, preuzme kontrolu nad zvuncetom, niti će 110 beogradskih odbornika i odbornica ikada moći da razumeju sve probleme i potrebe grada, građana i građanki. Suprotno uverenju dežurnih analitičara, ni kriza demokratije ni stranputice razvoja se ne rešavaju vraćanjem poverenja ljudi u političare već vraćanjem ljudi u politiku. Da kao društvo ima-

mo mehanizme i uslove da vodimo dijalog o željenom razvoju - to je sistemska promena za koju se borimo od naših početaka i zbog koje izlazimo na izbore. I mada se nekima može činiti naivnim, stvar je zapravo dosta jednostavna: Što je jedno društvo sposobnije da vodi dijalog o sopstvenoj budućnosti, budućnost je svetlija. A dijalog se otvara od najnižih nivoa života u zajednici. Jer kako mislimo da rešimo

geopolitičke čvorove ako se ne možemo dogovoriti oko uvođenja kanalizacije?

U proteklom periodu organizovali smo desetine okupljanja na lokalnu, kako u vezi konkretnih problema tako i radi šireg razgovora o željenom razvoju kraja, opštine i grada. Plan nam je da se izborimo da mesne zajednice imaju stvarne nadležnosti da se bave životom na sopstvenoj teritoriji, kao i da stvaramo institucionalne mehanizme koji će omogućiti aktivno učešće građana u upravljanju gradskim resursima, i nadzor nad radom gradskih preduzeća. Institucije se moraju prilagoditi građanima, a ne obrnuto. Građani moraju odlučivati o stvarima koje utiču na njihov život, a ne samo o boji autobusa.

Javna dobra moraju služiti svima, a ne naj-

moćnijima. Preduslov da se kao društvo razvijemo jeste da svako pojedinačno ima garantovan dostojanstven život i uslove za lični razvoj. To podrazumeva da svako ima pravo na životni prostor, da se zdravo hrani, da se leči bez administrativnih prepreka, uči tokom celog života, bude informisan, prevozi se s mesta na mesto, uživa u kulturnim dobrima koji pripadaju celokupnoj zajednici. Da bi to postigli, nužno je da aktivno uvećavamo fond javnih i zajedničkih dobara, a ne da nepovratno dajemo zemlju, prodajemo izvore i rasturamo zdravlje. Kao što smo puno puta do sada branili javna dobra od privatizacije, komercijalizacije i urušavanja, plan nam je da ulažemo u njihovo održavanje, uvećavanje i dostupnost. Bolje upravljanje resursima koje omogućava da se vrednost ne izvlači već zadržava za dobrobit zajednice, umesto totalne rasprodaje je jedini način da sačuvamo sopstvenu sudbinu u našim rukama. A resurse s kojim raspolažemo ne smemo sagledavati u kontekstu toga koliko bi neko za njih platio, već šta sve sa njima možemo da uradimo. Od dubreta, preko napuštenih prostora do najrazličitijih znanja - sve su to resursi za grad koji razmišlja o svojoj održivoj budućnosti.

A naš grad mora biti održiv, demokatičan i pružati dostojanstven život svima, ako će biti - naš!

Vrtići moraju biti prioritet, nijedno dete nije višak!

Piše:
Robert
Kozma

Proširenje mreže predškolskih ustanova i izgradnja novih vrtića mora biti prioritet grada. Umesto korišćenja javnih sredstava za kreditiranje privatnika, moramo ulagati u razvoj predškolskih ustanova lokalne samouprave.

U Beogradu oko šezdeset hiljada dece pohađa gradske (državne) vrtiće, a njihovi roditelji na mesečnom nivou plaćaju nešto malo više od pet hiljada dinara za boravak deteta u vrtiću. S druge strane, oko deset hiljada dece pohađa privatne vrtiće, a da Grad njihovim roditeljima refundira 80 odsto mesečne cene vrtića (odnosno maksimalno 22.361 rsd), u skladu sa odlukom koju je gradska vlast donela pre dve godine. Ipak, 4.000 dece ostalo je neupisano u vrtiće i ove godine. Oni su na listi čekanja. Za njih gradska vlast tvrdi da nema mesta.

Gradska politika dečije zaštite prouzrokuje znatno više problema nego koristi, i ne omogućava svakom detetu razvoj u podržavajućoj atmosferi i uz odgovarajuće pedagoške programe.

Trenutno stanje:

* Mnogi roditelji ne mogu da priušte sopstvenoj deci ni državni vrtić. Nažalost, institucionalna briga o ovoj deci nije u fokusu gradске vlasti;

* Roditelji koji upišu decu u privatni vrtić, nakon što su njihova deca odbijena za mesto u državnom, kreditiraju gradsku vlast svakog meseca jer moraju da plate tržišnu cenu vrtića, a Grad im mesec dana kasnije refundira 80 odsto iznosa troška. Bračni par koji ima dvoje dece mora izdvojiti, u proseku, oko 40.000 dinara svakog prvog u mesecu. Taj iznos je mnogima nedostizhan;

* Proširenje mreže predškolskih ustanova i izgradnja novih vrtića prepušta se prevashodno privatnoj inicijativi. Samo u protekle tri godi-

ne otvoreno je preko 150 privatnih vrtića, a oko 200 privatnih vrtića vaspitava decu čijim roditeljima grad refundira novac za brigu o deci.

Gradska vlast je već najavila mogućnost smanjenja iznosa koji se refundira. To bi značilo da im je cilj bio da uspostave mrežu privatnih vrtića, a ne da dugoročno omogućе kvalitetnu dečiju zaštitu. Ukoliko to učine, roditelji neće imati izbor. Za njihovu decu neće biti mesta u državnim vrtićima, a interes deteta biće im na prvom mestu, pa će plaćati veći iznos cene vrtića na mesečnom nivou.

Novac građana se mora koristiti svrshodnije, tako da se uspostavi održiv i kvalitetan sistem dečije zaštite i predškolskog obrazovanja za svu decu.

Predloženo rešenje:

* Potrebno je uložiti novac u izgradnju mreže gradskih vrtića, kako bi u budućnosti obuhvatao decu u državnim vrtićima bio veći, a iznos koji se dotira privatnim vrtićima manji. Iz gradskog budžeta se mesečno, u proseku, iz-

dvaja oko 1 milion i 300 hiljada evra za sistem refundacije. Na godišnjem nivou, to je 15 miliona i 600 hiljada evra, a za dve godine je preko 31 miliona evra. Izgradnja 31. jarbola iznosi tri miliona evra, nešto malo više od dvome-sečnog iznosa kojim građani kreditiraju gradsku vlast. Znači, moguće je.

* U vlasništvu grada Beograda i države je pregršt objekata koji se ne koriste, a koji bi se mogli adaptirati za potrebe vrtića.

* U međuvremenu, potrebno je zaista uspostaviti sistem subvencija, umesto sistema refundacije, i omogućiti budžetskim subvencijama upis i dece čiji roditelji ne mogu da priušte državni vrtić.

* Takođe, potrebno je stručno podržati vaspitačice i vaspitače, omogućiti im da rade u odgovarajućim uslovima, olakšati saradnju između predškolskih ustanova i udruženja koja se bave dečijom zaštitom i otvoriti prostor za veće učešće roditelja u radu sa decom u vrtićima.

Budućnost naše dece kroz dečiju zaštitu, predškolsko vaspitanje i dalje obrazovanje mora biti prioritet grada.

Ksenija Radovanović i Dobrica Veselinović, aktivisti Inicijative Ne da(vi)mo Beograd

Za nas izborni poraz ne postoji

Mali je obavio posao za svoje ortake i sada može da ode. Naš dodatni posao jeste da, uz popravljavanje štete, osiguramo da će nastavak njegove karijere biti u zatvoru, kaže Radovanović

Dobrica Veselinović i Ksenija Radovanović na jednom od protesta Inicijative

Na izborima očekujemo jako dobar rezultat. S druge strane, za nas je ulazak u izbornu utakmicu samo još jedan vid borbe, koja nastavlja da se odvija na ulici, po krajevima, po mesnim zajednicama, po blokovima. Ta borba je za naš grad, za javni interes, borba za jačanje glasova onih koji nisu reprezentovani, onih koji su nevidljivi za interesne grupacije, onih koji su ugroženi pritiskom raznih investitora. U tom smislu za nas izborni poraz ne postoji, zato što nezavisno od njega nećemo odustati od onoga čime se bavimo, kaže za Danas Ksenija Radovanović, aktivistkinja Inicijative Ne da(vi)mo Beograd, odgovarajući na pitanje Danasa kakav rezultat očekujete i šta bi za vas bio izborni poraz. Danas je razgovarao i sa Dobricom Veselinovićem, takođe aktivistom ove inicijative koji navodi da bavljenje gradskim temama smatraju kao proces i svojevrsnu indukciju takozvane visoke politike.

Istraživanja pokazuju da kandidat za gradonačelnika Dragan Đilas ima podršku biračkog tela od oko 16 odsto. Nedavno je Dobrica Veselinović rekao da ne želi da komentariše Đilasa kao potencijalnog kandidata za gradonačelnika, jer građani vrlo dobro znaju ko je on. Ko je za vas Dragan Đilas?

Radovanović: Dragan Đilas je čovek koji je prethodio Siniši Malom i Goranu Vesiću, ne samo hronološki, već i konceptualno. Ova vlast nije izmislila kontrolu medija, neodgovorno trošenje budžetskih sredstava i burazerske dilove, samo ih je unapredila. Iako razumem da se deo javnosti sada sa setom seća vremena od pre pet godina, ne razumem kako da očekujemo drugačiji ishod, ako se sve radi isto. Kad jednom posadite bundevu, nikne bundeva. Kad drugi put posadite bundevu, opet nikne bundeva. Mi moramo da redefinišemo kako se bavimo politikom, kako kao društvo donosimo odluke. Sve ostalo je pitanje estetike.

Procene su i da Aleksandar Šapić ima toliku podršku. Šta mislite o njemu kao kandidatu?

Veselinović: On je klasičan primer balkanskog političara, poput Dragana Markovića Palme, koji pare građana usmerava u potkupljivanje glasova različitim programima, poput šoping tura u Temišvaru i Segedinu, dok zapošljava svoju rodbinu i namešta tendere. To se pokazalo kao uspešan model za očuvanje vlasti, ali ne i za stvaranje dobrobiti šire zajednice. Dok se Šapić bavi sopstvenom samopromocijom, na Novom Beogradu se dešava pregršt problema - od ilegalne gradnje na Savskom nasispu, neželjenih planova u blokovima

9a, 44 i 70a, nadogradnje skloništa, izgradnje pumpe u bloku 45 i drugih. Za sve to se on proglasio nenadležnim. Okej, nemaš formalne nadležnosti, ali imaš obavezu da se boriš za interese građana koje predstavljaš. Ako plan koji donosi Skupština grada ne valja, odeš tamo i vežeš se dok ga ne promene.

Sve se češće govori o tome da će Siniša Mali biti gradonačelnik. Da li bi vas to iznenadilo?

Radovanović: To da Siniša Mali neće više biti gradonačelnik Beogra-

Nećemo odustati od onoga čime se bavimo, a to je borba za naš grad, za javni interes, za interes onih koji su nevidljivi, onih koji su ugroženi pritiskom raznih investitora

da jeste jedino što je sigurno uoči ovih izbora, a produkt je četiri godine njegovog rada započetog otimanjem Savskog amfiteatra, a nastavljenog kroz rasprodaju zemljišta i resursa u vlasništvu Grada, sa kulminacijom u potpisivanju ugovora o izgradnji spalionice u Vinči. Mali je obavio posao za svoje ortake i sada može da ode. Naš je dodatni posao da, uz popravljavanje štete, osiguramo da će nastavak njegove karijere biti u zatvoru.

Veselinović: Iskreno da. Meni je neshvatljivo da čovek sa toliko afera, prevara i kriminalnih radnji i dalje ima hrabrosti da sam sebe pogleda u ogledalo, a kamoli da obavlja neku javnu funkciju. Pretpostavljam da ni

njemu to ne treba, ali da ga priroda dilova koje je ekipa oko njega započela tera da ostane tu gde jeste.

Saša Janković je nedavno rekao da i dalje vidi mogućnost saradnje sa Ne da(vi)mo Beograd. Vi, za razliku od predsedničkih izbora, odbijate saradnju sa PSG. Koji Jankovićevi postupci su vas odredili da budete kategorični u odbijanju saradnje sa njegovim pokretom?

Veselinović: Mi ne odbijamo saradnju kategorički. Potpisali smo apel za upućivanje misije OEBS-a

nje kandidature za gradonačelnika je marketinški trik, skupštinska većina se uspostavlja pregovorima oko ideja, planova i koncepata. Mi smo spremni o tome da pričamo sa opozicionim listama koje uđu u Skupštinu. Nadamo se da njihov koncept nije mora Đilas ili mora Šapić, jer to niti je parlamentarno niti pravi dugoročnu promenu.

Mnogi Saši Jankoviću i bloku oko njega zameraju izostanak politike, odnosno prećutkivanje stavova o važnim državnim temama i pitanjima. Oni koji, ipak, prepoznaju obriše, svrstavaju ga na desnu, više nacionalističku stranu. Ne da(vi)mo Beograd nije u fokusu ovakvih kritika, iako se ni vi niste izjašnjavali o tim temama. To je, čini se, i jedan od razloga zbog kojih vas deo javnosti smatra „neozbiljnim“. Name-ravate li to da svoje delovanje proširite izvan gradskih tema?

Veselinović: Grad nije neko usko polje kako se često implicira, grad je prostor u kom se odigrava život. U gradu ljudi stanuju, rade, prehranjuju se, obrazuju se, leče se, vole se... Dostupnost i kvalitet zdravstva i obrazovanja, održiv razvoj i dostojanstven život za sve, to su ključna državna pitanja.

Radovanović: Ono što nas razlikuje od drugih političkih aktera jeste to što i polje politike smeštamo tamo gde je život, što ne verujemo u vođe koje imaju odgovore na „ozbiljna“ pitanja, već u dijalog o svim pitanjima koja se tiču zajednice, počevši od skupštine stanara i mesnih zajednica. Čini mi se da smo eksplicitnim protivljenjem raznim prodajama i koncesijama, kao i zahtevima za demokracičniju upravu sebe jasno pozicionirali u ovoj diskusiji.

Veselinović: Grad u ovom našem vremenu možda više nego ikada pre predstavlja „bojno polje“ ideja, interesa, konflikata i prave politike. Ono kako izgleda i kako se razvija naš grad utiče i na to kakvi ćemo mi biti ljudi. Stoga, naše bavljenje gradskim temama smatramo kao proces i svojevrsnu indukciju tzv. visoke politike. Zato naš, i načine organizovanja društvenih pokreta sličnim nama, organizovanje na poslu, organizovanja u komšilucima, organizovanja nezavisnih alternativnih kolektiva vidimo kao neumitan proces, put koji se mo-

ra proći jer u njemu mi moramo postati dovoljno snažni da na kraju prevladamo. Prvo oni (grupe, komšijske inicijative, kolektivi) postaju dovoljno jaki da bi se oduprli onome što im radi vlast, a onda polako i postanu dovoljno snažni da zaista preuzmu institucije.

Možete li u kratkim crtama reći svoj stav o tome da li bi trebalo priznati kosovsku nezavisnost, uvesti sankcije Rusiji, prekinuti odnose sa Dodikom, odnosno reći da li biste ispunili sve uslove koji stoji kao prepreka evropskim integracijama, kroz suočavanje Srbije sa odgovornošću iz ratnog perioda?

Radovanović: Naravno da se moramo suočiti sa odgovornošću iz ratnog perioda, ali ne kako bismo uklanjali prepreke na evropskom putu, nego zbog nas samih. U suprotnom to ne vodi ni iskrenom suočavanju, ni dobrosusedskim odnosima. Kao što se nezavisnošću sudstva i medija ili demokratizacijom ne smemo baviti zato što to od nas očekuje EU ili bilo ko drugi. Zato su sva ta „velika“ pitanja veštačka, njihovo stavljanje u fokus služi paralisiranju i konfuziji. Hoćemo li se zaista prepirati da li smo za Putina ili Trampa sve dok ne ostane bez poslednjeg hektara javnog zemljišta? Hajde prvo da vidimo kakvo društvo mi hoćemo da budemo. To je suštinsko pitanje, a da li je potencijalni kupac domaći tajkun, nemački biznismen ili arapski šejik je od sekundarnog značaja.

Veselinović: Smatramo da imamo pravo da biramo šta stavljamo u fokus našeg rada. To pre oslikava ozbiljnost i odgovornost. Inicijativa je posvećena gradskim pitanjima, a ovako sužen javni i medijski prostor biramo da iskoristimo za ono čime se suštinski bavimo. Da li su pitanja kosovske nezavisnosti suštinski bitnija od pitanja da li građani i građanke Beograda, Banjaluke i Prištine imaju bezbedan i zdrav grad, dostupan javni prevoz, da li mogu sebi da priušte krov nad glavom, mesto u vrtiću, domu zdravlja, zadovoljavajući kvalitet kulturne ponude? Mi mislimo da ne. Građani svih ovih gradova su taoci korumpiranih političara koji nacionalističke i populističke politike koriste da sakriju svoje profitabilne dilove u kojima strada javni interes.

S. Congradin, L. Valtner

Očekujemo napade sa svih strana

S koje strane očekujete jače napade u kampanji, vlasti ili opozicije?

Radovanović: Napade ne delimo na napade vlasti i opozicije, a od obe ove strane očekujemo da energiju ulože u ispravne ciljeve, a to su oni koji se tiču razvoja dijaloga o načinima koji će život Beograda učiniti boljim.

Veselinović: Očekujemo napade sa svih strana, ali pored toga očekujemo još veću podršku građana. Napadi kroz razne lažne organizacije, profile, nasrtaje i pretnje su već uveliko krenuli (zapravo nisu nikada ni prestali), no spremni smo mi na sve.

Natalija Simović: Siguran Beograd za žene je siguran za sve

U poslednjih godinu godinu dana nasilje nad ženama poprimilo je oblike epidemije, žene nisu sigurne u svojoj kući, na ulici, a ni u institucijama. Ovaj, kao i druge probleme rodne neravnoteži najbolje ćemo rešavati većim i temeljnijim učešćem žena u donošenju samih odluka. Bilo da se radi o uređenju javnih prostora na način koji je siguran i bezbedan ili socijalnoj politici koja odgovara potrebama žena, kao i za sve ostalo, politika mora da odražava svakodnevnicu onih koji i koje će sa tim odlukama da žive. Zato je imperativ drugačije politike da oni i one učestvuju u odlučivanju!

Dušan Čavić: Obale moraju biti dobro kojem svi imaju neograničen pristup

Beogradske obale su pod udarom privatizacije i uzurpacije već godinama. Ako taj trend ne preokrenemo, uskoro ćemo beogradske reke gledati samo na razglednicama. Ovo je najočitiije na levoj obali Save, gde se u cilju zaštite vodoizvorišta i sprečavanja daljeg ugrožavanja obaloutvrde moraju ukloniti svi nelegalno podignuti objekti i sprovesti zabrana saobraćaja motornim vozilima na kruni nasipa. Predeo duž Savskog nasipa treba pretvoriti u park prirode koji će biti posvećen svim građanima Beograda i njegovim posetiocima.

Isidora Radna

Grad Beogradu hiljade radnim mestima. Neki od njih su na godišnji odmor i bolovanje poslenih, i životom u neizvesnosti dopustivo praksa, radna praksa od svog rada, a ne poslovanje

Tri miliona evra koštaće građane novogodišnje malverzacije Nameštanje tendera za rasvetu

Inicijativa je podnela krivičnu prijavu zbog sumnji da je „Javno osvetljenje“ favorizovalo preduzeće „Keep light“

Zbog zloupotreba u vezi sa javnom nabavkom novogodišnje rasvete u vrednosti od preko 170 miliona dinara podneli smo Višem javnom tužilaštvu u Beogradu krivičnu prijavu protiv gradonačelnika Siniše Malog, direktora JP „Javno osvetljenje“ Aleksandra Cincar Poposkog, člana tenderske komisije JP „Javno osvetljenje“, kao i direktora kompanije „Keep light d.o.o.“ Radovana Đumića.

Krivična prijava podneta je zbog sumnji da je „Javno osvetljenje“ raspisalo tender kojim je favorizovalo preduzeće „Keep light“ i time isključilo svaku konkurenciju, tako što je u tenderu koristilo crteže rasvete koji su identični onim u katalogu ponude ovog preduzeća. Da se dodatno obezbedi favorizovana pozicija ovom preduzeću, traženo je i posedovanje vrlo specifičnog vo-

znog parka i skladišni prostor površine 500 metara kvadratnih, u vlasništvu ili zakupu firme.

Postavljanje konkursnih zahteva u kojima se precizno navode elementi koji se nalaze u ponudi samo jednog određenog ponuđača, kao i ostali specifični uslovi, jasno pokazuju nameru da se zloupotrebi procedura javne nabavke i obezbedi novčana korist firmi „Keep light“.

Inicijativa Ne da(vi)mo Beograd je i prošle godine podnela krivičnu prijavu ovim povodom, kada su se u tenderskoj dokumentaciji našle čak i fotografije iz kataloga ove firme. Tada smo u rekordnom roku dobili obaveštenje da se predmet prebacuje sa Višeg na osnovno tužilaštvo, a zatim i da se tužba odbacuje.

U prethodne dve godine na tri tendera ovaj ponuđač je bio i jedini koji je mogao da učestvuje. ■

Za nastup Ace Lukasa grad će izdvojiti čak 50.000 evra, novogodišnja proslava će biti duplo skuplja nego prethodne godine

Protesti koje je organizovala Inicijativa protiv nelegalnog noćnog rušenja u Hercegovačkoj ulici privukli su najviše

Kako se borimo

Protesti, akcije, kampanje, koncerti, blokade iseljenja, krivične i prijave inspekciji, peticije, razgovori i okupljanja obeležile su jesen u kojoj je Inicijativa, svim sredstvima, od ulice do instituci-

ja, pružila snažan otpor samovolji i bahatosti vlasti u otimanju i privatizaciji javnih dobara, u daljem uništavanju institucija i obezbeđivanju profita podobnim investitorima na štetu građana.

Predizborno raskopavanje Beograda

Krajem avgusta su svom silinom počeli brojni radovi na teritoriji celog Beograda, koji su paralisali grad. Redovni radovi na održavanju koji su izostali u prethodnom periodu, nepotrebna raskopavanja, davno zakasnele rekonstrukcije i građevinski projekti su stavljeni u službu predizborne kampanje. Početak rekonstrukcije Brankovog mosta prikazan je kao uspeh vlasti, iako njegova leva pešačka strana stoji zatvorena od 2014. godine, zbog čega su građani više puta protestovali. Rekonstrukcija Slavije se od najavljenog inovativnog, modernog i funkcionalnog saobraćajnog rešenja pretvorila u rasipništvo u vidu muzičke fontane, udaljavanje pešaka od ovog trga, bez vidljivih unapređenja u saobraćaju motornih vozila i gradskog prevoza.

Neka od ovih raskopavanja traju i dalje, a jasno je da je ideja da se po završetku radova, bez obzira na muke koje građani trpe, ovi radovi prikažu kao uspesi gradske vlasti. ■

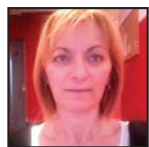
Грађани морају

Грађани углавном о градњи сазнају тек када се постави ограда око градилишта или бажети крену да раде, као што је то био случај у насељу Степа Степановић, у блоку 45, где је почела изградња чак пете пумпе у само једној улици. У сличном чуду нашли су се пре пар месеци и становници блокова 70а и 44 где се на зеленим поврšinама планирала градња нових зграда које би оптерећиле постојећу инфраструктуру.

Svi ovi pokušaji gradske vlasti nisu prošli bez

Petrović: Grad mora da štiti prava, a ne da ih podriva

Grad i pripadajuća mu javna preduzeća zapošljavaju radnike na osnovu ugovora o privremenim i povremenim radnim odnosima, a preko 10 godina, bez priručnika, sa značajno manjom platom od redovno zaposlenih. Ovo je nepravda i uslovi se moraju prilagođavati ljudima koji žive u Beogradu. Javna uprava u tome mora da prednjači!

Ljubinka Pejčić: Stanari taoci neodgovorne gradske uprave

Iako decenijama uplaćujemo novac na ime održavanje zgrada Gradskom stambenom preduzeću, novim Zakonom o stanovanju je sva odgovornost za loše stanje u kome se nalazi većina naših zgrada prebačena na nas. Pritom i dalje nismo imali uticaja na to kog podizvođača i po kojoj ceni će angažovati Gradsko stambeno, niti možemo novac sa našeg računa za održavanje da prebacimo negde drugo. Odgovorna uprava ne može držati građane za taoce loših politika, već mora uzeti u obzir stanje koje je stvarano decenijama, sa posebnom osetljivošću za najsiromašnije i najugroženije od nas.

Virdžinija Đeković: Gradski prostori za kulturu

Grad poseduje veliki broj praznih prostora koji bi mogli biti iskorišćeni za potrebe kulture, ali i druge oblasti kao što su socijalna zaštita ili obrazovanje. Prodaja niti je jedino, niti poželjno rešenje. Zajedničke resurse treba da iskoristimo tako da odgovorimo na potrebe koje ne možemo zadovoljiti na tržištu.

Protestna akcija pažnju Beograđana i na njima su se okupljale desetine hiljada ljudi

Dosadašnja trogodišnja borba je pokazala:

- da dobro organizovane lokalne akcije mogu da mobilizuju ljude i da daju konkretne rezultate;
- da ovakva borba, ma koliko ograničen bio njen fokus, uvek dopire do uzroka koji su mnogo dublje ukorenjeni u društvu i političkoj sferi;
- da je rešenje teško naći unutar ili uz pomoć postojećih političkih stranaka;
- da je potrebno osloboditi „kanale“ delovanja, organizovanja, samoorganizovanja - mimo standardnih partijskih i institucionalnih kanala koji su se već pokazali nesposobnim da štite javni interes;

- da je uspešan model borbe stalni pritisak (i provokacija) na aktere i institucije, u vezi sa konkretnim temama, i delegitimizacija loših praksi;
- da su posebno oštećeni građani koji su u novoj raspodeli izgubili pristup svim resursima (zbog novca ili političke (ne)pripadnosti), da je potrebno pažljivo osmisliti način delovanja koji ljudima vraća poverenje u smislenost i delotvornost političkog angažovanja: stručan pristup problemu, direktne akcije, upornost i hrabrost, neliderski pristup, neformalna komunikacija i odsustvo hijerarhije, uspešno odbijanje saradnje sa korumpiranim akterima itd.

Da se pitaju

otpora. Dok su u naselju Stepa Stepanović i u blokovima 70a, 44 i 9a građani peticijama i okupljanjima uspeali da, barem do novog pokušaja, odbrane svoje komšiluke, u bloku 45, uprkos peticiji sa preko 1.000 komšijskih potpisa, NIS je nastavio da gradi pumpu. Ovo je eskaliralo u šest protesta i protestnih šetnji u kojima se blok pobunio protiv ovakvog bahatog ugrožavanja bezbednosti i narušavanja kvaliteta života građana.

Državna nelegalna gradnja širom grada

Radovi u parku Ušće, na Kalemegdanu, kod Doma omladine, ali i mnogi drugi u sklopu predizbornog raskopavanja grada rađeni bez dozvole. Inspekcije čute

Brojni nelegalni radovi, bez dozvola, mimo predviđenih projekata i sa sumnjivim motivima rezultirali su sa nekoliko prijava inspekcijama i akcijama koje je Inicijativa Ne da (vi)mo Beograd izvela upozoravajući javnost da se naš grad u potpunosti razvija prema samovolji gradskih moćnika za koje izgleda propisi i zakoni ne važe.

Radovi u parku Ušće iznenadili su brojne građane koji su nam pisali i slali fotografije betoniranja koje je sprovedeno van plana i po projektu investitora koji će uskoro u ovom parku nastaviti dalju gradnju, MPC Properties. Radovi su izvođeni protivzakonito, na šta smo u prijavi upozorili inspekciju.

Na Kalemegdanu, u okviru kulturnog dobra od izuzetnog značaja, Beogradska tvrđava, srušen je objekat kako bi još jedan investitor ostvario svoj interes u pribavljanju profita, na čijem mestu će niči još jedan ugostiteljski objekat, što je našlo mesta u prijavi koju smo uputili nadležnoj inspekciji.

Radovi na trgu ispred Doma omladine uzeli su i svoj danak u smislu ozleda dve sugrađanke koje su povređene na neobebeženom i nebezbednom gradilištu. Uprkos našim prijavama da bi neko mogao biti povređen, nadležne službe su 22 dana odbijale da prime prijavu.

Blokade sumnjivih iseljavanja

Jedan od najbahatijih primera svako je slučaj porodica Sandić i Radosavljević na Vidikovcu, gde su maskirani batinaši unajmljeni od privatne firme koja je kupila plac pet puta neomeđano rušili krov kuće i razbijali pokućstvo ove porodice, bez ili sa minimalnom intervencijom policije.

ovakva sudbina ne zna se tačno, ali iz onoga što se na terenu vidi nije teško zaključiti da se u ovoj situaciji može naći bilo ko od nas, naših prijatelja ili porodice. Inicijativa Ne da (vi)mo Beograd je zajedno

Nekada zbog dugova u koje su zbog nemaštine upali, nekada zbog pravno nerešenih problema, sporog sudstva, neusaglašenih zakona, ali sve češće i zbog manipulacija bahatih izvršitelja željnih dodatne zarade, cele porodice sa malom decom, invalidi ili stari izbacivani su na ulicu, uz asistenciju policije. Broj građana kojima pre

sa drugim organizacijama član zajedničke akcije Krov nad glavom koja direktnim blokadama ovih izbacivanja, promenom zakonskog okvira u kome je ovakva nepravda moguća, ali i animiranjem javnosti i pozivanjem građana na solidarnost sa ugroženima želi da zaustavi ovaj trend. Samo ove jeseni učestvovali smo u par desetina blokada policije i izvršitelja i sprečavanja izbacivanja ljudi na ulicu.

Ne praviti metro koji povezuje prazne livade

Peticiju u kojoj zahtevamo da metro povezuje najgušće naseljena područja grada, a ne parcele investitora potpisalo preko 700 građana. Inicijativa Ne da (vi)mo Beograd usprotivila se namerama gradskih vlasti da manipulišu budućom trasom prve linije metroa. Metro mora biti rešenje za prevoz velikog broja građana i građanki Beograda, a ne način da se javnim sredstvima obezbedi veća zarada podobnim investitorima, kako predlažu gradske vlasti.

Novim predlogom izmena Regionalnog prostornog plana Beograda, umesto linije Zemun - Ustanička, prioritet je dat potpuno novom pravcu - od praznog Makiškog polja do prazne Ade Huje, a preko budućeg „Beograda na vodi“!

Peticija koju je potpisalo preko 700 građana poslata je u zvaničnoj formi primedbe na predloženi plan, a u njoj zahtevamo da metro treba da povezuje najgušće naseljena područja grada i obezbedi smanjenje gužvi, donese nove mogućnosti prevoza i rastereti automobilima zagušeni grad.

Privatizacija posrnulog giganta nije rešenje

PKB treba Beogradu

Ne smemo dozvoliti da se ovo preduzeće privatizuje samo da bi se njegovo zemljište rasparčalo, a namena promenila. Ogroman potencijal za privredu i nova radna mesta

Piše:
Milan
Škobić

PKB predstavlja jedno od velikih preduzeća u javnom vlasništvu čiji je značaj za grad kao i za državu teško preceniti. Ono poseduje ili koristi oko 30.000 hektara zemljišta kao i prateću infrastrukturu, mehanizaciju, i pogone. Ali poseduje i veliki razvojni potencijal koji se može upotrebiti tako da od njega imaju koristi svi građani. U proizvodnju se može ulagati tako da PKB obezbeđuje kvalitetnu a pristupačnu hranu za ceo grad, kao i nova radna mesta. Znanje akumulirano godinama može se koristiti za kontinuirano obrazovanje kompetentnih kadrova u poljoprivredi. Po potrebi, delovi zemljišta se mogu postepeno prenameniti za različite potrebe koje bi bile prepoznate od strane lokalne zajednice i celog grada u narednom periodu. Odnos PKB-a i Beograda bi mogao da predstavlja obrazac za odnos drugih urbanizovanih sredina sa njihovim prirodnim okruženjem na način koji bi najviše koristio lokalnoj zajednici.

Trenutna situacija je dijametralno suprotna. Proizvodni pogoni se ne obnavljaju, preduzeće posluje iz godine u godinu sve nesigurnije, a stalno zaposleni polako odlaze u penziju ili bivaju otpušteni. Ta situacija je posledica sistematskog zapostavljanja državnih preduzeća u sklopu pripreme za njihovu privatizaciju. Dosađajni manir izdvajanja profitabilnih delova PKB-a i njihove pojedinačne prodaje (Pekabeta, Frikom, Imlek) je i doveo do sadašnjeg stanja u kome je onome što je preostalo od PKB-a otežano uspešno poslovanje. U svetlu toga,

čini se da se i vlada i potencijalni kupci fokusiraju sve više na zemljište koje je pod kontrolom PKB-a. Sve se čini se kao da vlada hoće da proda gotovo svu imovinu PKB-a što pre i budzašto, i time ustupi svo to prostranstvo malom broju investitora - što podseća na manir viđen u sprovođenju projekta „Beograd na vodi“.

Zemljište koje PKB trenutno koristi i poseduje je u najvećoj meri namenjeno poljoprivrednim delatnostima. Poznajući manire ove vlasti, opravdano strahujemo da bi kroz izmenu namene zemljišta, iz poljoprivrednog u građevinsko, nakon prodaje kupac odjednom postao vlasnik zemljišta u vrednosti višestruko većoj od cene koju je za nju platio. Sa druge strane, građani bi izgubili priliku da odlučuju o upravljanju tako vrednim i velikim imanjem koje se pritom bavi zadovoljenjem najosnovnijih ljudskih potreba.

Ono što dodatno otežava posao Beograđanima u procesu preuzimanja kontrole nad PKB-om jeste što preduzeće nije više u vlasništvu grada, već republike, što znači pravno otežan put za uticanje na sudbinu PKB-a. Međutim, neke opcije i dalje postoje. Inicijativa „Ne davimo Beograd“ prvenstveno smatra da PKB ne sme da bude privatizovan. Jedino tako obezbeđujemo da PKB dugoročno nastavi da proizvodi hranu za grad. Kroz kontrolu izrade i sprovođenja generalnog urbanističkog plana, što je u nadležnosti gradske uprave, sprečili bismo mahinacije koje bi mogle da se pojave u vezi sa prenamenom zemljišta. Paralelno sa time predstavnici Inicijative bi radili na osnaživanju lokalne zajednice i njenom povezivanju sa gradskom upravom. Na osnovu toga bi razvoj PKB-a mogao da se odredi tako da se zaštiti životna sredina, obezbedi održivost poslovanja, a Beograđanima se omogući pristup jef-tinijoj a kvalitetnoj hrani. ■

Privatizacija deponije smeća u Vinči za grad Beograd

Za džepove poguban je

Beograd će 30 godina isplaćivati investitoru minimum 38 miliona evra godišnje. Odvoženje smeća poskupljuje četiri do pet puta, ukida se mogućnost otvaranja radnih mesta u „zelenoj ekonomiji“, problemi sa zagađenjem vazduha

Piše:
Vladimir
Radojičić

Privatizacija deponije u Vinči i izgradnja spalionice za grad Beograd donose ogromne finansijske obaveze koje će se katastrofalno odraziti na budžet grada i komunalne troškove građana.

Kako je analiza inicijative Ne da(vi)mo Beograd pokazala, grad se u narednih 30 godina obavezao da investitoru isplaćuje preko 38 miliona evra godišnje, što je u zbiru oko milijardu i 150 miliona evra javnih sredstava koje će se odliti u pravcu privatnog investitora. Ovo je minimalni iznos u koji treba uračunati i sve prateće infrastrukturne troškove, kojih nije malo i koji uključuju povlašćen položaj u proizvodnji energije. Na kraju, najveći teret ovog „posla veka“, snosiće krajni korisnici, a to su upravo domaćinstva.

Ekonomska računica

Iako se u javnosti često ističe činjenica da će strani partner uložiti preko 300 miliona evra, iznos koji se grad Beograd obavezao da plati investitoru je nekoliko puta veći. Minimalna projektna plaćanja privatnom partneru su 38.278.910 € godišnje, a pošto je ugovor potpisan na 25+5 godina, to znači da Grad ukupno plaća: 1.148.367.300 €. To je minimalni iznos na koji se Grad obavezao i koji će u razmeri od 70% plaćati krajnji korisnici, odnosno domaćinstva.

Gubici nisu samo finansijski

Pored očigledne ekonomske štetnosti, spaljivanjem otpada gubimo ogroman broj radnih mesta, gubimo ljude koji su sada angažovani na tretmanu otpada, ali gubimo i ogroman potencijal koji ova industrija može da ostvari ukoliko bi se u nju ulagalo.

Ova ogromna ulaganja koja Grad izvodi imaju za rezultat srazmerno veliku zaradu privatnog investitora, a štetu po javne finansijske, ostavljaju gradski budžet sa enormnim direktnim i skrivenim troškovima, a građane sa cenom tretmana otpada i najmanje četiri puta većom cenom usluga.

Pravni propusti

Pored finansijskog dela analiza je ukazala i na pravno-proceduralne probleme, kao što veliki broj nedostajućih delova i priloga ugovora (npr. prilozi iz kojih se izračunavaju plaćanja), i to da se gradsko pravobranilaštvo nije bavilo analizom Ugovora (jer po njihovom tumačenju prevod ugovora nije u duhu srpskog jezika, nema pečat sudskog tumača; sa drži pravne termine koji nisu u skladu sa domaćim pravom i smatra da je bavljenje opravdanošću ugovora u nadležnosti Sekretarijata za finansijske). Gradski Sekretarijat za finansijske je sa druge strane došao do zaključka da Ugovor nema uticaj na gradski budžet. Takođe u toku procesa se i desila promena sasta-

Zvaničnici ne žele da tumače ugovor: Aktivisti Inicijative u protestu

donosi ogromne finansijske obaveze

građana i gradsku kasu ugovor o spalionici

VINČA SPALJIVANJE RAZUMA

Улагање приватног партнера **333.000.000**

Улагање Града Београда **1.148.347.300**

буџет Града Београда оптерећује се фиксним годишњим трошком од **38.278.910 €**

грађанима најмање **x4** веће цене услуга

приватном партнеру поклања се годишњи приход од **6.667.777 €**

укидање могућности отварања радних места у "зеленој економији"

загађење ваздуха (летећи pepeo, шљака као последица спаљивања)

UKLJUČI SE!
ucestvuj.nedavimobeograd.rs

Ogromni dodatni troškovi koje ćemo plaćati

Na navedeni iznos od 38 miliona evra godišnje, treba dodati i eksternalije koje takođe padaju na teret građana, između ostalog, otkup struje koja će se za prvih 12 godina vršiti po povlašćenoj ceni koja je 2-2.5 puta skuplja nego na međunarodnom tržištu i dodatni otkup toplotne energije. Zatim izgradnju infrastrukture za prenos toplotne energije, izgradnju brane koja sprečava klizanje postojeće deponije, kao i izgradnju alternativnog pristupnog puta preko Velikog sela i Slanaca. Od novca građana biće plaćena i eksproprijacija i raseljavanje stanovništva sa područja i izgradnja dodatne deponije za višak otpada i regulisanje sanacije opasnog otpada, a nakon zakonskih izmena biće uvedeno i plaćanje poreza na deponiju.

Analiza hiljadu strana dokumenata

Za manje od mesec dana od potpisivanja ugovora pravni tim Inicijative analizirao je više od 100 dokumenata koja sadrže 1.198 stranica. Uprkos ogromnom značaju ovog ugovora, ovo je do sada jedina analiza koja je predstavljena javnosti

va konzorcijuma bez odobrenja organa Gradske uprave, iako konkursna dokumentacija određuju taj čin kao uslov za diskvalifikaciju. Očekivane posledice ovako skandaloznog

ugovora su da se sa jedne strane budžet Grada Beograda opterećuje fiksnim troškom od 38.278.910 € godišnje (koji može biti i veći od toga) dok se privatnom partneru poklanja moguća

zarada koja samo od plasmana sortirano ambalažnog otpada u narednih 30 godina može biti 200.000.000 € (6.667.777 € godišnje). Pored ovoga očekuje se poskupljenje računa građana za odvo-

žerje smeća za četiri do pet puta, uz ukidanje mogućnosti otvaranja radnih mesta u „zelenoj ekonomiji“, kao i problemi u zagadenju vazduha (leteći pepeo, šljaka kao posledica spaljivanja).

Rešenje, predlog politike

Za Inicijativu otpad nije đubre, već resurs i izvor radnih mesta

Inicijativa Ne da(vi)mo Beograd zastupa stav da se mora uspostaviti zaokruženi sistem za upravljanje komunalnim otpadom koji maksimalno ekonomski iskorišćava ovaj resurs, smanjuje zagađenje i obezbeđuje radna mesta. Naš plan potpuno isključuje spalionicu i upliv privatnog sektora u komunalne delatnosti, a građanima nudi ekološki prihvatljiv, održiv i društveno isplativiji model od trenutno postojećeg sistema, a posebno od ovog predloženog koji ceo koncept podređuje zaradi jednog investitora.

Sistem upravljanja otpadom koji se temelji na konceptu nula otpada (tzv. Zero waste) podrazumeva se maksimalno smanjenje količine otpada kroz omogućavanje njegove ponovne upotrebe i razvoj zelene ekonomije koja će zaposliti više hiljada građana i građanki.

On podrazumeva i unapređenje sistema naplate odnošenja otpada tako da ona ne bude po kvadratnom metru stana već po kilogra-

mu otpada, zatim razvoj primarne selekcije, odvojenog sakupljanja prema vrsti otpada, koji je neophodan preduslov za razvoj reciklaže, zatim proširenje sistema za prikupljanje otpada na čitavu teritoriju Beograda, zatvaranje i sanaciju deponije u Vinči, ali i izvlačenje nagonilanog deponijskog gasa koga ima dovoljno za dvadesetogodišnju eksploataciju, procenjene zarade od oko 20 miliona evra.

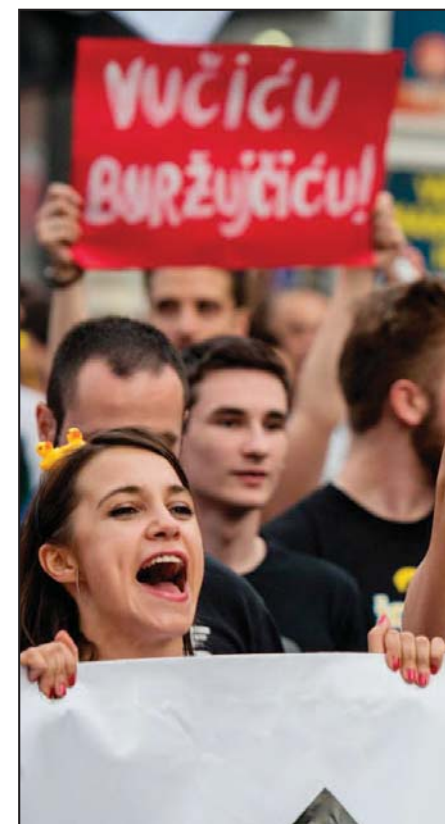
Neophodno bi bilo izgraditi novo sanitarno odlagalište, po standardima koje ne bi ugrožavalo ljudsko zdravlje i životnu sredinu, kao i postrojenje za kompostiranje biološkog otpada.

Koncept „nula otpada“

Kontrolom nastanka otpada, ponovnom upotrebom materijala, reciklažom i tek na kraju deponovanjem ovaj koncept donosi veliki broj radnih mesta, iskorišćenje ovog velikog resursa, kao i zaštitu životne sredine.

Težimo cilju da preko 95 procenata otpada bude ponovno upotrebljeno, reciklirano ili obrađeno, a da se samo oko 5 procenata odlaže. Kao što vidite Beograd ima mnogo opcija i mnogo prilika da se ova industrija razvije, uposli ljude i donese i ekonomsku i društvenu dobit.

Gradske vlasti su u odabiru rešenja „zaboravile“ na strateška dokumenta koja upućuju na vrlo jasne i linearne korake u upravljanju otpadom: pre svega prevencija nastanka otpada, zatim ponovna upotreba i reciklaža, tek onda korišćenje vrednosti otpada: kao što je kompostiranje i drugo... I na kraju onaj deo koji ne može da se iskoristi odlaže se. Izbacivanjem ovih međukoraka i prelaskom odmah na spaljivanje gubimo ogroman broj radnih mesta, gubimo ljude koji su sada angažovani na tretmanu otpada, ali gubimo i ogroman potencijal koji ova industrija može da ostvari ukoliko bi se u nju ulagalo.

Plan za Beograd na vodi - vraćanje u zakonske okvire

Sanacija štete i krivično gonjenje odgovornih

Piše:
Vladimir
Radojičić

Raskidanje ugovora

Prvi korak u sanaciji štete mora biti raskidanje ugovora o ulaganju. Pravni tim Inicijative podneo je još u aprilu ove godine predlog za utvrđenje ništavosti Ugovora za projekat „Beograd na vodi“ Republičkom javnom tužilaštvu. U ovom predlogu kao razlozi za utvrđenje ništavosti navode se:

1. Odredbe Ugovora ne uzimaju u obzir stvarni obim ulaganja u projekat „Beograd na vodi“. Procene, ali i vešto skrivana dokumentacija, govore da su ulaganja države višestruko veća od ulaganja takozvanog „investitora“, dok je potencijalna zarada daleko manja.

2. Odredbe Ugovora ne pružaju garancije da će strateški partner izvršiti svoj deo obaveza. Ipak, odredbama Ugovora o zajedničkom ulaganju određeno je da strateški partner ostvaruje profit, čak i u slučaju da je do raskida Ugovora došlo njegovom krivicom, dok procenat od izgrađenog zemljišta zadržava.

3. Predstavnici Vlade RS protivzakonito su oduzeli od grada Beograda deo ovlašćenja i preneli ih na privredno društvo „Beograd na vodi“, u kojem privatna firma ima većinsko vlasništvo.

4. Predstavnici Vlade RS Ugovorom su se obavezali da planove kojima se uređuje izgled obale reke Save menjaju onako kako to strateški partner želi, neovlašćeno isključujući pravo građana na donošenje odluka koje se tiču njihovog okruženja, kao i mišljenje struke.

5. Predstavnici Vlade RS obavezali su se da će Narodna skupština Republike Srbije kreirati i usvajati zakone koji za cilj imaju olakšavanje realizacije ovog projekta i odbiti usvajanje onih koji njegovom sprovođenju mogu da naštetite, čime je i konačno izvedena potpuna kapitulacija suvereniteta nad ovim delom teritorije glavnog grada.

Pravni tim Inicijative uveliko radi na obaranju ugovora o ulaganju u Beograd na vodi, a iskoristićemo sva dostupna pravna sredstva kako bi se to desilo.

Odgovornost

Prikupili smo veliku količinu materijala i o pojedinačnoj odgovornosti različitih aktera ovog projekta, na osnovu čega trenutno radimo na pripremanju krivičnih prijava. Gradski

i državni funkcioneri koji su se u procesu planiranja i sprovođenja projekta ili donošenju skandaloznih planskih dokumenata ogrešili o zakon pogrešili su što su pomislili da će se sakriti iza glavnih promotera projekta - Vučića i Malog. Moraće da odgovaraju za svoj deo krivice kako nam se nikada više ne bi dogodilo da se odgovorni ljudi na najvišim mestima u institucijama sistema slepo povinuju željama interesnih grupa.

Vraćanje Savskog amfiteatra u sistem

Donošenjem Generalnog plana Beograda, Prostornog plana područja posebne namene i leks specialisa, posebnog zakona za Beograd na vodi, područje Savskog amfiteatra u potpunosti je deregulisano i predata privatnom interesu na upravljanje i izuzeto iz pravnog i planskog sistema zemlje.

Generalni plan Beograda donet je protivzakonito, dok je prethodni još bio u proceduri usvajanja. Inicijativa i građani su na štetne specifičnosti ovog plana podneli oko 2.000 primedbi koje su automatski odbijene. Ovim planom napravljena je crna rupa na mestu Savskog amfiteatra i obrisana su sva ograničenja kako bi se ad-hok pravljena maketa Beograda na vodi mogla sprovesti i u realnost. Na ovaj način potrebe investitora su stavljene ispred javnog interesa koji je decenijama osmišljavao kako se Savski amfiteatar može staviti u službu razvoja Beograda kao celine.

Prostorni plan područja posebne namene za projekat Beograd na vodi donet je iako ne postoji pravni osnov da se planovi ovog ranga donose za urbane, gusto naseljene sredine koje su već u planskom sistemu. Pri njegovom usvajanju Inicijativa je podnela oko 1.800 primedbi ukazujući i na problematična konkretna pojedinačna rešenja koja predviđa. Ovaj plan legalizovao je maketu koja je po prvi put ušla u zvanični planski dokument i predvideo ogromna izdvajanja javnih sredstava za potrebe projekta Beograd na vodi.

Da bi se zaobišli postojeći zakoni donet je posebni zakon za Beograd na vodi, takozvani lex specialis, što je samo po sebi problematično: zakoni koji odgovaraju jednom investitoru, odnosno jednom projektu, neprihvatljivi su i ne bi trebalo da postoje. Suština ovog zakona je opravdavanje eksproprijacije zemljišta javnim sredstvima za potrebe komercijalnog projekta, što naše zakonodavstvo ne dozvoljava, a zbog čega se i pribeglo specijalnom zakonu.

Inicijativa će fokus planiranja sa zarade moćnika bliskih vlasti vratiti na potrebe građana i in-

Beograd na vodi, mesto gde ne važe zakoni Srbije: Aleksandar Vučić i Siniša Mali

sistirati da se usvoji novi Generalni plan grada, a ukine Prostorni plan područja posebne namene za projekat Beograd na vodi. Mora se konačno uraditi i ocena ustavnosti za lex specialis i koraci da se ovaj zakon ukine, da se Savski amfiteatar vrati u pravni i planski sistem Srbije, da se ovo vredno područje vrati Beogradu.

Plan sanacije štete

Uređenje Savskog amfiteatra zavisice od detaljnih analiza do sada načinjene štete, predloga stručnjaka i građana, sa jednim ciljem - obala Save mora biti vraćena Beogradu, ljudima koji u njemu žive i koji ga vole.

Nemamo nikakve iluzije da je Beogradu već naneta ogromna šteta u prethodne tri godine trajanja ovog projekta. Započeti radovi koriste ogromna javna sredstva uložena u raščišćavanje terena kako bi se izgradili komercijalni objekti za potrebe zarade podobnih investitora, dok izgrađene strukture trajno menjaju vizuru grada stvaranu vekovima. Svi dalji radovi biće zaustavljeni, a novi projekti moraće biti usklađeni sa javnim sadržajem primerenim za

ovo područje nakon javnog konkursa. Potrebno je detaljno utvrditi do koje faze su stigli infrastrukturni radovi opremanja građevinskog zemljišta i na osnovu toga napraviti i plan nove moguće gradnje sadržaja koji pored isplativosti i interesovanja investitora nužno moraju odgovoriti javnom interesu Beograda. Protivzakonito manipulisanje obaloutvrdom, zbog čega je Inicijativa već podnela krivične prijave, dovelo je i do njenog obrušavanja u Savu i ugrožavanja bezbednosti celog grada.

Javni konkurs

Sva dalja rešenja koja se tiču razvoja Savskog amfiteatra moraju se donositi javno i transparentno, uz što šire učešće građana i struke, a posebno zbog štetnosti koju je projekat Beograd na vodi trajno ostavio na tkivu grada. U daljim odlukama o gradnji na ovom području mora biti sproveden javni konkurs koji će uzeti u obzir potrebu za javnim sadržajima i interesima građana, kao i interesovanje i isplativost za investitore, ali pre svega za grad Beograd. ■

Mesto gde nastaje promena - internet platforma Inicijative

Piše:
Vujo
Ilić

Centralni motiv sa kojim je Inicijativa ušla u pripremu za predstojeće lokalne izbore u Beogradu je uključivanje građana i građanki u sve procese koji se tiču života u gradu. Pošlo se od toga da će ljudi koji su mesecima izlazili na ulice u protestima protiv nečega sada biti zainteresovani da učestvuju u procesima u kojima bi se bavili time za šta jesu. Da bi postala platforma kroz koju oni mogli da artikuliraju svoje ideje o

razvoju grada, tokom jeseni 2017. započeto je otvaranje novih kanala komunikacije. Pored serije konsultativnih sastanaka u opštinama i mesnim zajednicama, dijalog o gradskim politikama rasplamsao se i na internetu.

Kao način da mnogobrojne razgovore o gradskim politikama sažme na jedno mesto i da im da prostora da se razvijaju, Inicijativa je 30. avgusta pokrenula forum na adresi ucestvuj.nedavimobeograd.rs. Od tada je na forumu registrovano 360 korisnika i započeto 360 novih tema, u kojima je razmenjeno preko 3.600 odgovora. Simbolizam ovih brojeva „kvari“ samo broj lajkova koji su učesnici uputili jedni drugima - 5.000. O čemu se toliko razgovara i u čemu se učesnici foruma to-

liko snažno podržavaju? Upravo u razgovorima o gradskim politikama.

Gradske politike su na forumu podeljene u 14 tema, od urbanizma, preko životne sredine, do kulturne politike. Osim toga na forumu se našlo mesta i za razmenu međunarodnih iskustava, ali i za priče iz Srbije koje mogu da služe kao primer Beogradu. Među najpopularnijim temama su neizbežni gradski prevoz, zatim razgovor o posledicama novog zakona o stanovanju i problem rukovanja otpadom, posebno budućnost deponije u Vinči. Na forumu se vodi razgovor i o svim aktuelnim žarištima u gradu gde se brani javni interes, od Savamale, pa do nelegalne gradnje na Savskom nasipu ili izgradnje pumpe u Bloku 45 protivno željama građana.

Ono oko čega se razgovara i u mesnim zajednicama i na forumu nije ništa drugo nego zajednički put ka programu gradskih politika. Inicijativa je čvrsto odlučila da na izborima ne ponudi program koji će osmisлити nekoliko ljudi, i takvog ga prodavati biračima kao slamku spasa. Umesto spasilaca i lidera, Inicijativa se obraća zainteresovanim ljudima kao jedinim činiocima neophodnim za sveobuhvatnu promenu. Uloga političke organizacije nije da ponudi instant rešenja, već da omogući građanima i građankama da uzmu rešavanje problema u svoje ruke i da učestvuju u promeni grada. Forum je mali deo tog procesa, ali svakako deo koji veoma ohrabruje. ■